

Príspevek k organizaci výchovy důstojníků letectva.

Ve Voj. rozhledech, čís. 2/1938 na straně 239—243 zabývá se por. pěch. pol. let. poz. Štěpán Kurka organizací výchovy důstojníků letectva a pokouší se ve své úvaze o nový návrh na výcvik všech důstojníků letectva. Tímto svým návrhem se však blíží způsobu výcviku, který již jednou u letectva zaveden byl a byl zrušen jako nevyhovující.

Autor žádá, aby každý důstojník letectva zpravodajského i bojového vyšel od letectva zpravodajského. Tento požadavek, který autor cituje z předpisů, je určitě správný. Všimněme si však způsobu, který autor navrhuje pro výcvik důstojníků letectva:

škola na důst. pěchoty v zál.	1 rok,
voj. letecké učiliště	6 měsíců,
výcvik u letky	6 měsíců,
voj. akademie I. roč. (teorie)	1 rok,
voj. akademie II. roč. (praxe)	1 rok,
zkušená u pěš. pluku	1 rok,
zpravodajská letka	1 rok (nejméně),
speciální kurs (stíhací?)	1 rok.
Délka výcviku	7 let.

„Pozorovat znamená umět zjistit věci vojensky důležité. Ale k tomu je třeba velkého taktického rozhledu,“ píše autor.

Uvádí příklad: Pozorovatel s taktickými znalostmi uvidí při plnění zpravodajského úkolu pěší četou v určitém tvaru, ví, že v terénu není sama, a ví, kde má hledat jednotky ostatní, dostává již předem jakýsi obrázek o situaci, jaká je na zemi a kterou má právě zjistit. Nesmí se

zabývat touto malou jednotkou, nýbrž celkovou situací v přiděleném pásmu, situací, která zajímá velitelství, pro které pracuje. A pozorovatel bude pracovat vždy pro vyšší velitelství a pro zbraně.

Kde získá pozorovatel tento veliký taktický rozhled podle autora?

Ve škole na důstojníky pěchoty v záloze bude konat praktický práci velitele družstva, velitele čety, velitele roty. Stejně při závěrečných cvičeních bude zařazen v stejných funkcích a dostane jen přehled o způsobu boje pěchoty, a nikoliv praktický taktický přehled. (Co je to taktická jednotka, viz předpis P-I-2, čl. 732.)

V taktice uslyší o taktice vyšší jednotky pouze informativně.

V leteckém učilišti bude cvičen toliko 6 měsíců, to je dost málo, aby právě jen pochytil něco málo ze speciálního výcviku leteckého.

Mluví-li autor článku dokonce o tom, že speciální letecké vědomosti, potřebné pro pozorovatele, mohou pozorovatelé získat za 3 měsíce, má jistě na mysli pozorovatele zbraní, a nikoli pozorovatele leteckého. Jistě je i autorovi tento rozdíl zcela jasný.

Dalších 6 měsíců bude náš frekventant nevycvičeným pozorovatelem u leteckého pluku. Za těch 6 měsíců se jen tak trochu „okouká“ v tom, co je to polní letka.

Teprve v I. ročníku vojenské akademie se obeznámí důkladně s taktikou všech zbraní.

V II. ročníku vojenské akademie bude cvičen jako pilot na dvoumístníku a udržován v pozorovatelském výcviku.

Po absolvování akademie přijde na zkušenou k pěšimu pluku. V pilotním výcviku se bude jenom udržovat. Místo intensivního létání bude po absolvování pilotního výcviku létat nanejvýš jednou týdně. Tento rok stačí, aby se z něho stal špatný pilot.

A jak rozšíří své taktické znalosti během tohoto roku? Velitel pluku sotva bude moci nechat jej bez zařazení, má-li se obeznámit na různých cvičeních s taktikou pluku. Bude pravděpodobně zařazen jako velitel čety a zdokonalí se pouze v poznání způsobu boje pěchoty (čety).

Po tomto roce se vrátí k zpravodajské (pozorovací) letce. Bude vykonávat pozorovatelskou službu nejméně 1 rok. Teprve po tomto roce se může stát polním pozorovatelem. U zvědné letky nemohl být ještě zařazen. V pilotním výcviku se bude zas jenom udržovat.

Teprve po tomto roce a po absolvování speciálního kursu — snad tím myslí autor kurs stíhací — může přijít k letectvu bojovému. To znamená v praxi, že ten, kdo je odveden ve 20 letech, bude vycvičen na stíhacího pilota ve svých 27 letech. Další jeho výcvik bude trvat nejméně další 3 léta. To znamená, že hotovým stíhacím pilotem bude, až mu bude kolem 30 let.

Chceme-li dnes kriticky mluvit o výchově důstojníků letectva a tedy i o úkolech, které budou na ně a na letectvo vůbec kladeny v příští válce, musíme mít na paměti veliký a prudký vývoj letectva po světové válce jak po stránce materiální, tak i po stránce použití letectva v příští válce.

Dnes nemůžeme pohlížet na letectvo pouze jako na nějakou pomocnou zbraň, která má sloužit především jako zpravodajský prostředek, na což autor klade hlavní důraz. Nové doktriny kladou naopak veliký důraz na letectvo bojové.

Měli bychom však podle autorovy teorie dostatek mladých, dobře vycvičených důstojníků pro plnění úkolů bojového letectva? Na těchto mladých důstojnících bude přece spočívat veškerá tíha leteckého boje.

Všimněme si na příklad, co stanoví jeden cizí předpis pro letectvo stíhací: „V příští válce nebude to již boj jednotlivců, kdy se všechno smíchalo a nastala tak zvaná „psí rvačka“, neorganiso vaný to boj podle iniciativy a přání jednotlivých letců, s překročením hranic přidělených jim úseků a výšek, bez veškerého plánu. Dnešní boj bude v značné míře organisován a bude se jevit takto:

1. splnění rozkazů daných před útokem (velitel letky),
2. částečná iniciativa mladších velitelů (velitelé rojů).“

Rozhodně nemůžeme u letectva nazvat mladším velitelem důstojníka ve věku 30 let, kdy v hodnosti kapitána bude mít jiný úkol, než vodit stíhací roj.

Myslím, že dnešní způsob školení, i když se snad nezdá zcela ideální, je přece jen nejlepší.

Usilovnou snahou leteckého učiliště bylo dosaženo toho, že k letectvu přicházejí dobrovolníci co nejmladší. Jich školení v taktickém rozhledu (1 rok v leteckém učilišti, 1 rok v I. ročníku vojenské akademie, 6 měsíců v aplikačním kurse a praktickém poznání boje pěchoty v I. ročníku vojenské akademie) je rozhodně hlubší a širší, než výcvik ve škole na důstojníky pěchoty v záloze a zdokonalení na zkušené u pěšího pluku.

Autor mluví příliš se stanoviska pěchotního letounového pozorovatele a zdá se, že zapomíná, že letecký pozorovatel musí býti cvičen dokonale v spolupráci i s jinými zbraněmi, než s pěchotou (s dělostřelctvem, DPL., jezdecktvem, útočnou vzbou atd.). Věnuje 3 léta výcviku u pěchoty a zapomíná na zbraně ostatní.

Letecký pozorovatel musí míti daleko větší rozhled a musí umět plnit všechny úkoly u kterékoli zpravodajské jednotky letectva. Pozorovatel zbraní bude zařazen výhradně u pozorovací letky a bude pracovat výhradně pro svou zbraň. Musí ovšem dovést konati přezvědy a průzkum a výjimečně tak nahrazovat letecké pozorovatele. Tím byl asi autor sveden k tomu, že kladé takový důraz na službu u pěchoty. Mimo to navrhovaný jím způsob výcviku má ještě tu nevýhodu, že je velmi neuspořádaný: sotva se frekventant zapracuje do jedné zbraně, jde ke druhé, což se několikrát opakuje.

Požadavkům autorovým, citovaným z předpisů L-III-3f a L-III-3d, je také při dnešním školení plně vyhověno. Každý pozorovatel, než se stane stíhacím pilotem, musí býti polním pozorovatelem letcem, čímž je dána jeho kvalifikace jako schopného pozorovatele; na základě této kvalifikace je jistě způsobilý porozumět situaci na zemi.

Dostáváme tudíž při dnešním školení piloty pro bojové letectvo velmi dobře vycvičené a schopné vykonávat jakoukoli zpravodajskou práci. Hlavně piloti dvoumístníků jsou v neustálém styku se zpravodajským letectvem. A při tom dostáváme piloty ve věku 23 až 24 let a často i mladší.